

Болгов Владислав Євгенович**Bolhov Vladyslav,**

канд. екон. наук, доцент кафедри економічної теорії та конкурентної політики

Державного торговельно-економічного університету,

м. Київ, Україна

ORCID ID: 0000-0002-0631-302X

Харечко Іван Володимирович**Kharechko Ivan,**

студент факультету міжнародної торгівлі та права

Державного торговельно-економічного університету,

м. Київ, Україна

ЗАХОДИ ПО ВІДНОВЛЕННЮ ПРОМИСЛОВОСТІ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЮ СТІЙКОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

На сьогоднішній день перед Україною та її народом стоять завдання не тільки перемогти у війні та повернути деокуповані території, а й розробити якісний план відновлення промисловості та економіки. Стійкий економічний розвиток є неможливим без потенціалу виробництва, оскільки саме набутий обсяг потенціалу та можливості його використання виступають найбільш ефективним базисом для розвитку та отримання прибутку підприємства [1].

В умовах війни вкрай важливим є забезпечення надійного та стабільного функціонування банківської й фінансової системи країни, а також максимальне забезпечення потреб оборони України. Для цього потрібна мобілізація всіх ресурсів економіки [1].

Верховна Рада України зазначила, що задля забезпечення належної відсічі широкомасштабній збройній агресії Росії та безперебійного функціонування системи державних фінансів в умовах воєнного стану Національний банк може надавати підтримку Державному бюджету шляхом купівлі цінних паперів уряду України. Усвідомлюючи потенційні ризики монетизації дефіциту Державного бюджету, Національний банк фінансуватиме лише необхідні видатки уряду в максимально обмежених обсягах та лише шляхом купівлі цінних паперів уряду на первинному ринку [1].

Зрозуміло, що така політика призводить до значного збільшення державного боргу, а він, у свою чергу, дає свої неприємні наслідки, як витіснення інвестицій. Але варто розуміти, що пріоритет української економіки зараз не поступове зростання, а максимальне забезпечення потреб оборони України, безперебійного функціонування системи державних фінансів та об'єктів критичної інфраструктури.

Відновлення економіки, створення нових можливостей для бізнесу та промисловості потребуватимуть розв'язання як старих, так і нових проблем.

Для вирішення цього завдання уряд має зосередитися на таких питаннях [2].

1. Ринкове стимулювання (програма державних закупівель може закрити нагальні потреби держави, а також підтримати українські МСП. Створення та модернізація транспортних шляхів полегшить ведення бізнесу).

2. Доступ до фінансування (варто розширити державну програму доступних кредитів «5-7-9 %» та залучити приватні прямі іноземні інвестиції. Дієвим способом стимулювання інвестицій може бути підтримка з боку ЄС у вигляді впровадження та стимулювання різноманітних кампаній, наприклад, спільних фондів спільного інвестування та гарантій).

Варто ще зазначити такі заходи [3]:

- страхування воєнних ризиків;
- реформування податків (зниження податків та спрощення їх адміністрування);

- реформування захисту прав власності, судової системи та боротьби з корупцією;
- відновлення інфраструктури.

Пріоритети післявоєнних реформ ґрунтуються на таких загальних цілях[2].

1. Забезпечення стрімкого відновлення банківського сектора (швидке вирішення проблеми непрацюючих кредитів та рекапіталізація деяких банків).

2. Більше ринкового фінансування (одразу після закінчення війни необхідно відновити комерційний та ринковий розподіл ресурсів. Також існуватиме необхідність приватизації державних банків).

3. Стимулювання внутрішніх інвестицій та спрощення механізмів інвестування.

Для збільшення обсягів ринкового кредитування слід розпочати планування приватизації державних банків, можливо, шляхом їх продажу іноземним інвесторам, які мають довгостроковий інтерес до України [1].

Хоча війна продовжується, варто розуміти, що потрібно робити після перемоги України у війні, аби відновити економіку та інфраструктуру. Через те, що Україна економічно виснажена, задля швидкого відновлення та подальшого розвитку потрібно буде приваблювати іноземних інвесторів вигідними кредитними умовами, нижчими податками та, що дуже важливо, відкритими й простими правилами ведення господарської діяльності, що мають забезпечити подолання корупції й реформа судової влади.

Список використаних джерел:

1. Городніченко Ю., Сологуб І., Ведер ді Мауро Б. Відбудова України: принципи та політика Centre for Economic Policy Research. 2022. URL: https://cepr.org/system/files/2022-12/reconstruction%20book_Ukrainian_0.pdf

2. Рада Національного банку України ухвалила Основні засади грошово-кредитної політики на період воєнного стану. Офіційний сайт НБУ. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/rada-natsionalnogo-banku-ukrayini-uhvalila-osnovni-zasadi-groshovo-kreditnoyi-politiki-na-period-voyennogo-stanu>

3. Болгов В. Є. Соціологічні аспекти економіки в умовах війни, виклики та можливості для України. *Вісник науки та освіти*. Серія «Соціологія». 2022 р. № 3(3). С. 258-268.